Työmaan ulkoinen ILME -mittari

Miten työmaa vaikuttaa lähiympäristöön ja yrityskuvaan

Juha Salminen 9.8.2023

SILLÄ ON MERKITYSTÄ, MILTÄ TYÖMAAT NÄYTTÄVÄT

- Rakennusalan imago on huono
- Imagoa ei panna kuntoon imagokampanjalla, vaan käytännön toiminnalla
- Rakennustyömaat ovat rakennusalan näyteikkunoita, jotka muokkaavat yritysten ja koko alan imagoa
- Asiat ovat usein miltä ne näyttävät – ulkoinen ilme kertoo myös sisäisestä toiminnasta

MIKÄ ON ULKOISEN ILMEEN MITTARI?

- Havainnointiin perustuva mittari sille, millaisen vaikutelman työmaa antaa ulkopuolisille ja miten se vaikuttaa lähiympäristöön
- ILME -mittari täydentää työmaan turvallisuuden ja olosuhteiden mittaamiseen käytettävää TR-mittaria, koska siinä kierretään työmaa ulkopuolia pitkin ja havainnoidaan alueet, jotka jäävät pois TR-mittauksesta
- Mittari antaa prosenttilukuna arvosanan työmaan ulkoisesta ilmeestä sekä listan korjattavista kohteista
- Mittaria voi käyttää työmaan omassa kehitystyössä TR-mittarin ohella, tai se voi olla tilaajan väline työmaan ulkoasun seurantaan. Se voi olla myös osa työmaan tulosmittaristoa.
- Mittari on kehitetty v. 2021 HUS:n (Helsingin Yliopistollinen Sairaala), Lujatalon ja Salmiconin yhteistyössä alun perin sairaalatyömaiden tarpeisiin, mutta se on yleispätevä kaikenlaisten työmaiden käyttöön.

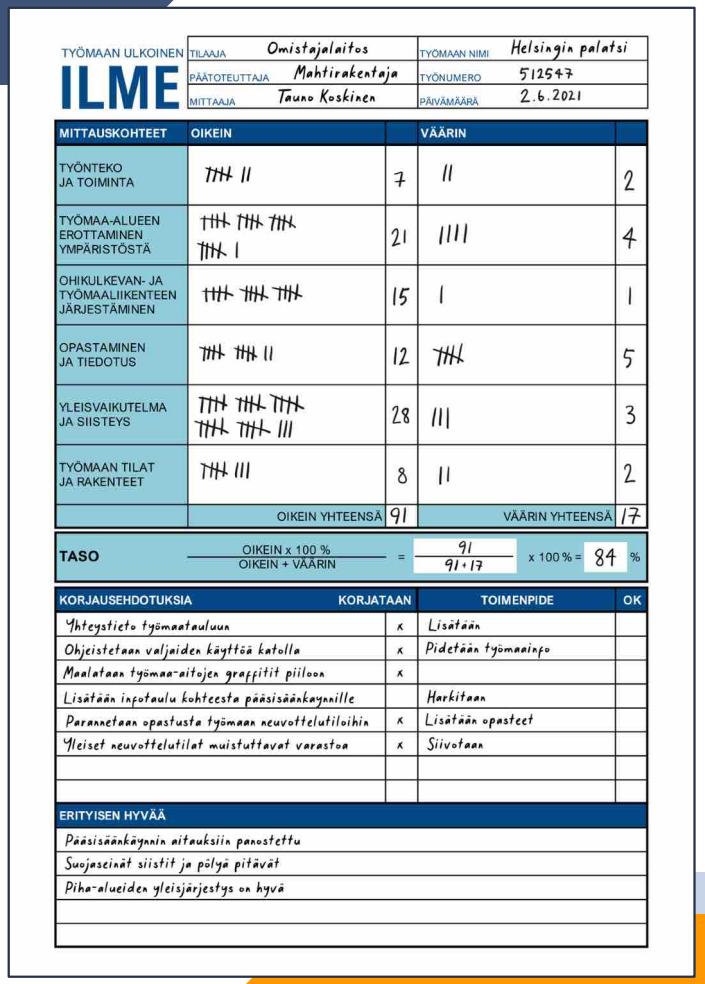

TYÖMAAN ULKOINEN **ILME**

TILAAJA	Omistajalaitos	TYÖMAAN NIMI	Helsingin palatsi
PÄÄTOTEUTTAJA	Mahtirakentaja	TYÖNUMERO	512547
MITTAAJA	Tauno Koskinen	PÄIVÄMÄÄRÄ	2.6.2021

MITTAUSKOHTEET	OIKEIN		VÄÄRIN	
TYÖNTEKO JA TOIMINTA	𝍸 II	7	II	2
TYÖMAA-ALUEEN EROTTAMINEN YMPÄRISTÖSTÄ	𝍸 𝍸 𝍸 𝍸 I	21	IIII	4
OHIKULKEVAN- JA TYÖMAALIIKENTEEN JÄRJESTÄMINEN	𝍸 𝍸 𝍸	15	I	1
OPASTAMINEN JA TIEDOTUS	𝍸 𝍸 II	12	𝍸	5
YLEISVAIKUTELMA JA SIISTEYS	𝍸 𝍸 𝍸 𝍸 𝍸 𝍸 III	28	III	3
TYÖMAAN TILAT JA RAKENTEET	𝍸 III	8	II	2
	OIKEIN YHTEENSÄ	91	VÄÄRIN YHTEENSÄ	17

TASO $\frac{\text{OIKEIN x 100 \%}}{\text{OIKEIN + VÄÄRIN}} = \frac{91}{91+17} \times 100\,\% = 84\,\%$

KORJAUSEHDOTUKSIA	KORJATAAN	TOIMENPIDE	OK
Yhteystieto työmaatauluun	x	Lisätään	
Ohjeistetaan valjaiden käyttöä katolla	x	Pidetään työmaainfo	
Maalataan työmaa-aitojen graffitit piiloon	x		
Lisätään infotaulu kohteesta pääsisäänkaynnille		Harkitaan	
Parannetaan opastusta työmaan neuvottelutiloihin	x	Lisätään opasteet	
Yleiset neuvottelutilat muistuttavat varastoa	x	Siivotaan	

ERITYISEN HYVÄÄ
Pääsisäänkäynnin aitauksiin panostettu
Suojaseinät siistit ja pölyä pitävät
Piha-alueiden yleisjärjestys on hyvä

MITATTAVAT ASIAT

- Työnteko ja toiminta
- Työmaa-alueen erottaminen ympäristöstä
- Ohikulkevan- ja työmaaliikenteen järjestäminen
- Opastaminen ja tiedotus
- Yleisvaikutelma ja siisteys
- Työmaan tilat ja rakenteet

MITTARILOMAKE

Mittari koostuu A4 -kokoisesta, kaksipuolisesta lomakkeesta. Havainnot tehdään ensimmäiselle sivulle. Takasivulla on ohjeet havaintojen tekoon ja arviointikriteerit.

Mittarista on myös sähköinen versio Congridissa.

TYÖMAAN ULKOINEN **ILME**

TILAAJA	TYÖMAAN NIMI
PÄÄTOTEUTTAJA	TYÖNUMERO
MITTAAJA	PÄIVÄMÄÄRÄ

MITTAUSKOHTEET	OIKEIN		VÄÄRIN	
TYÖNTEKO JA TOIMINTA				
TYÖMAA-ALUEEN EROTTAMINEN YMPÄRISTÖSTÄ				
OHIKULKEVAN- JA TYÖMAALIIKENTEEN JÄRJESTÄMINEN				
OPASTAMINEN JA TIEDOTUS				
YLEISVAIKUTELMA JA SIISTEYS				
TYÖMAAN TILAT JA RAKENTEET				
	OIKEIN YHTEENSÄ		VÄÄRIN YHTEENSÄ	

ILME-INDEKSI $\frac{\text{OIKEIN x 100 \%}}{\text{OIKEIN + VÄÄRIN}}$ = _____ x 100 % = ____ %

HUOMAUTUKSET	KORJATAAN	TOIMENPIDE	OK

ERITYISEN HYVÄÄ

TYÖMAAN ULKOINEN **ILME** MITTAUSOHJEET

MITTAUSKOHTEET	HAVAINNOT	HYVÄKSYMISPERUSTEET
TYÖNTEKO JA TOIMINTA	• Yksi työntekijöistä yhteensä	• Työntekijöillä on asiaan kuuluvat suojaimet ja varusteet ja työnteko on turvallista
	• Yksi näkyvästä toiminnasta	• Työmaalla ei näy tai kuulu häiritsevää tai asiatonta toimintaa, työntekijät eivät oleskele turhaan työmaan ulkopuolella
TYÖMAA-ALUEEN EROTTAMINEN YMPÄRISTÖSTÄ	• Yksi työmaa-alueen erottumisesta yleisesti	• Työmaa-alue on merkitty tai erotettu, niin ettei sinne pääsy huomaamatta
	• Yksi työmaa-aidasta tai sen tarpeesta	• Työmaa-aita on tarkoituksenmukaista materiaalia, ehjä, siisti ja riittävän luja
	• Yksi työmaan erottavasta rakenteesta, suojaseinästä, kulkutiestä tms. (esim. korjauskohteessa)	• Suojaseinä on rakenteeltaan tarkoituksenmukainen, tiivis ja siisti, ja sen läpi pääsy on asiattomilta estetty (esim. ovi suljettu)
OHIKULKEVAN- JA TYÖMAALIIKENTEEN JÄRJESTÄMINEN	• Yksi jalankulkureiteistä • Yksi kevyen liikenteen reiteistä • Yksi ajoneuvoliikenteen reiteistä	• Ohikulkeva liikenne (jalankulku, kevyt ja ajoneuvo) on järjestetty sujuvasti, esteettömästi ja turvallisesti, ja kulkureittejä on ylläpidetty
	• Yksi työmaan omasta liikenteestä	• Työmaan oma liikenne ei häiritse tarpeettomasti ympäristöä eikä aiheuta vaaraa tai ruuhkaa
OPASTAMINEN JA TIEDOTUS	• Yksi alueen opasteista tai niiden tarpeesta	• Opasteita on siellä missä niille on tarvetta, ne ovat selkeät ja siistit
	• Yksi tiedottamisesta	• Tarpeellinen tieto on annettu ulkopuolisille – esimerkiksi infotaulut, palautekanava
	• Yksi työmaataulusta	• Työmaataulu on näkyvä, siisti ja kunnossa, ja siinä on tarpeellinen informaatio (mm. yhteystieto)
YLEISVAIKUTELMA JA SIISTEYS	• Yksi alueen siisteydestä	• Työmaan piha-alueella ei ole roskia tai rakennusjätettä
	• Yksi alueen järjestyksestä	• Työmaan piha-alue on jäsentyneen ja suunnitelmallisen näköinen
	• Yksi varastoinnista alueella	• Varastointi piha-alueella on harkittua ja materiaalit on suojattu
	• Yksi rakennuksen sääsuojasta	• Rakennuksen sääsuoja on ehjä ja siisti
	• Yksi rakennuksen putoamissuojauksesta	• Rakennuksen putoamissuojat ovat ehjät ja asianmukaiset
	• Yksi työmaan lähiympäristöstä	• Työmaa-alueen ulkopuolelle ei leviä roskia, pölyä, soraa, hajua tms.
TYÖMAAN TILAT JA RAKENTEET	• Yksi pysäköinnistä	• Työmaan pysäköinti on helppo löytää ja järjestetty toimivasti
	• Yksi työmaatiloista	• Työmaatilat ja niihin liittyvät rakenteet (portaat, terassit jne.) sekä niiden kulkutiet ja lähiympäristö ovat siistit ja kunnossa
	• Yksi työmaan sisäänkäynnistä	• Työmaan sisäänkäynti on selvästi merkitty ja valaistu, kulkureitti toimistoon / julkiseen tilaan on havaittava ja kunnossa
	• Yksi kustakin työmaan julkisesta tilasta (kokoustila, esittelytila, työmaatoimisto ym.)	• Työmaan tilat, joihin ulkopuoliset pääsevät, ovat siistit ja edustavassa kunnossa
	• Yksi vierailijoiden suojavarusteista	• Työmaalta löytyy vierailijoille tarvittavat suojavarusteet

MITTAUSKIERROS

- Kierretään työmaan ulkopuolelle näkyvät alueet ja paikat missä työmaa vaikuttaa ulkopuolisiin, sekä työmaan julkiset tilat
- Tehdään havainnot alueittain, alue pystyttävä havainnoimaan ”yhdeltä seisomalta”
- Havainnoidaan kaikki mikä näkyy ulkopuolisille
- Havainnoidaan myös työmaalle saapuminen ja tilat joihin on ulkopuolisille pääsy; työmaatoimisto, neuvottelutilat jne.

Mittauskierros tehdään työmaan ulkopuolelta käsin

HAVAINTOJEN TEKEMINEN

- Tehdään havainnot kenttiin ”tukkimiehen kirjanpidolla” (tai kirjataan mobiilisoftaan)
- Lomakkeen takana listatut havainnot tehdään aina, kun havaintoalueella esiintyy havaittava asia, tai sen tarve
- Jos havaintokohdetta / tarvetta ei ole, havaintoa ei tehdä ko. asiasta
- Havainto merkitään joko oikein- tai väärin – sarakkeeseen arviointikriteerien mukaisesti
- Kirjoitetaan korjattavat asiat lomakkeen alaosaan, samoin kirjataan erityisen positiiviset asiat

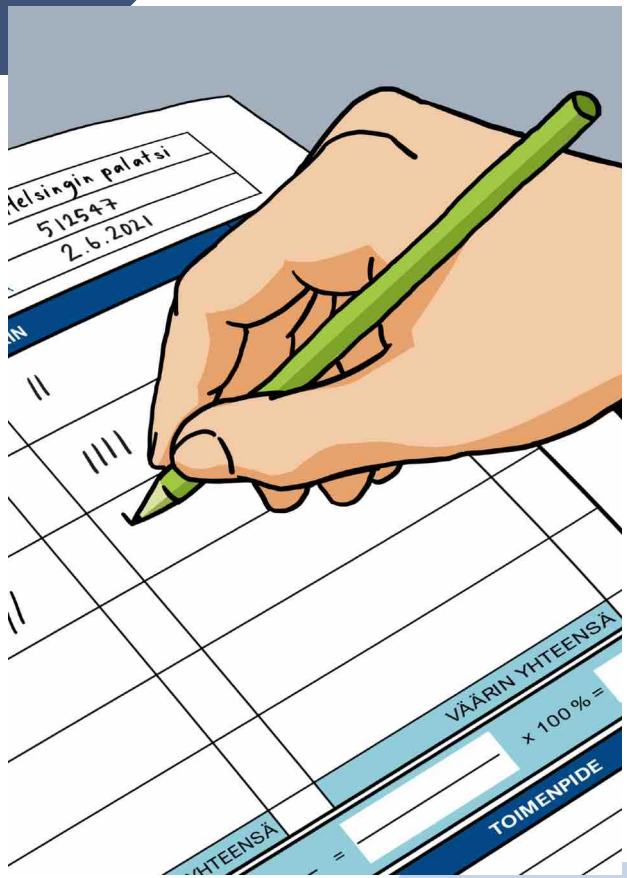

ILME -INDEKSIN LASKEMINEN

- Lasketaan kirjatut havainnot yhteen ao. sarakkeisiin
- Lasketan kaikki sekä oikein- että väärin –havainnot yhteen
- Lasketaan kaavan mukaisesti ILME-indeksi, joka on prosenttiluku

	OIKEIN YHTEENSÄ	91	VÄÄRIN YHTEENSÄ	17

ILME-INDEKSI $\frac{\text{OIKEIN x 100 \%}}{\text{OIKEIN + VÄÄRIN}} = \frac{91}{91+17} \text{ x 100 \%} = 84 \%$

HUOMAUTUKSIA	KORJATAAN	TOIMENPIDE	OK

KORJAUSEHDOTUKSET JA KIITOKSET

- Puutteet eivät perustu lakeihin ja määräyksiin, kuten turvallisuuspuutteet, joten ne ovat luonteeltaan suosituksia.
- Mittarin alaosaan kirjataan päätökset korjauksista ja suunnitellaan toimenpiteet, sekä kuitataan ne toteutetuiksi.
- Mittauksen tehtävänä on kannustaa parantamaan – siksi alaosassa kiitetään myös erityisen hyvistä ulkoasuun liittyvistä suorituksista.

HUOMAUTUKSIA	KORJATAAN	TOIMENPIDE	OK
Yhteystieto puuttuu työmaataulusta	x	Lisätään	
Katolla olevilla työntekijöillä ei turvavaljaita	x	Pidetään työmaainfo	
Työmaa-aidassa graffiteja	x	Maalataan piiloon	
Pääsisäänkäynniltä puuttuu infotaulu		Harkitaan	
Työmaan neuvottelutiloihin ei opastusta	x	Lisätään opasteet	
Yleiset neuvottelutilat muistuttavat varastoa	x	Siivotaan	

ERITYISEN HYVÄÄ
Pääsisäänkäynnin aitauksiin panostettu
Suojaseinät siistit ja pölyä pitävät
Piha-alueiden yleisjärjestys on hyvä

Uutta: Mittaus sähköisellä työkalulla (Congrid)

- ILME mittari löytyy Congridista laatumittarien joukosta
- Toimintaperiaate on sama kuin TR-mittarissa, havaintojen kuvausta ja paikannusta on yksinkertaistettu
- Toimenpiteet joko vastuutetaan toteutettaviksi, tai ne hylätään, jos päätetään olla toteuttamatta

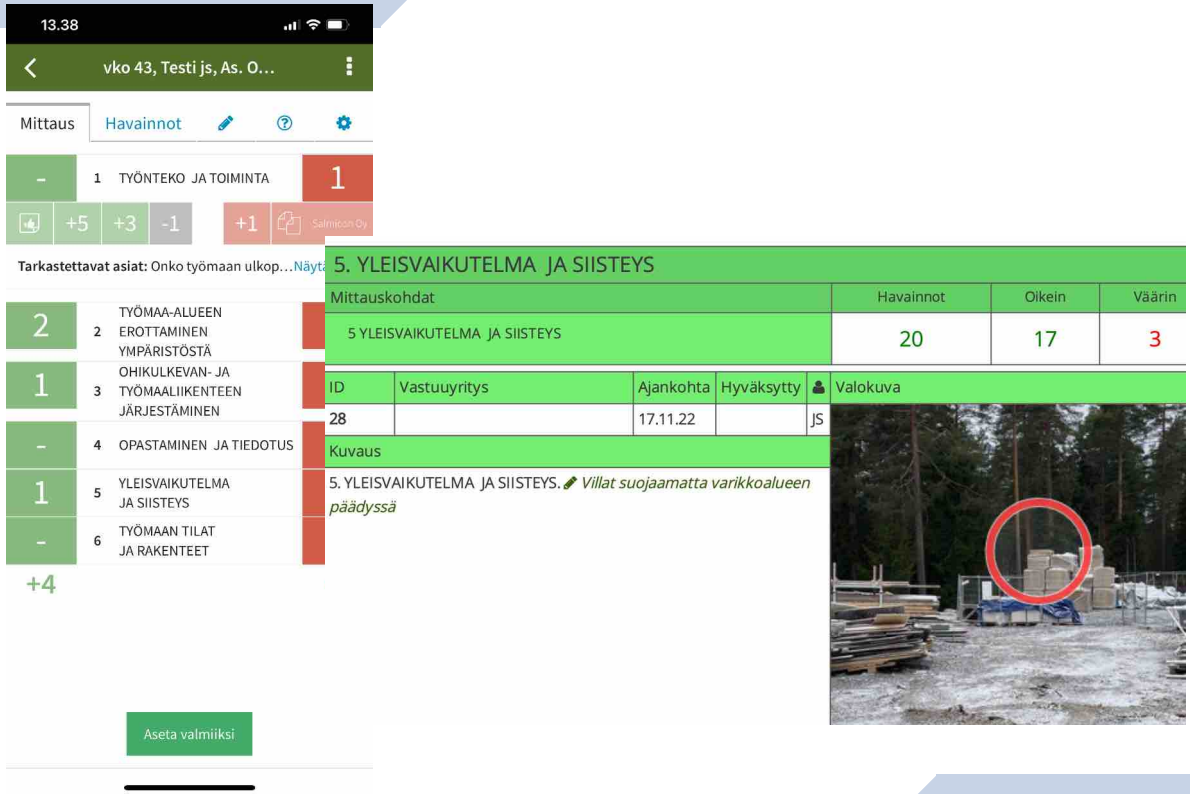

TYÖMAAN ULKOISEN ILMEEN SEURANTA

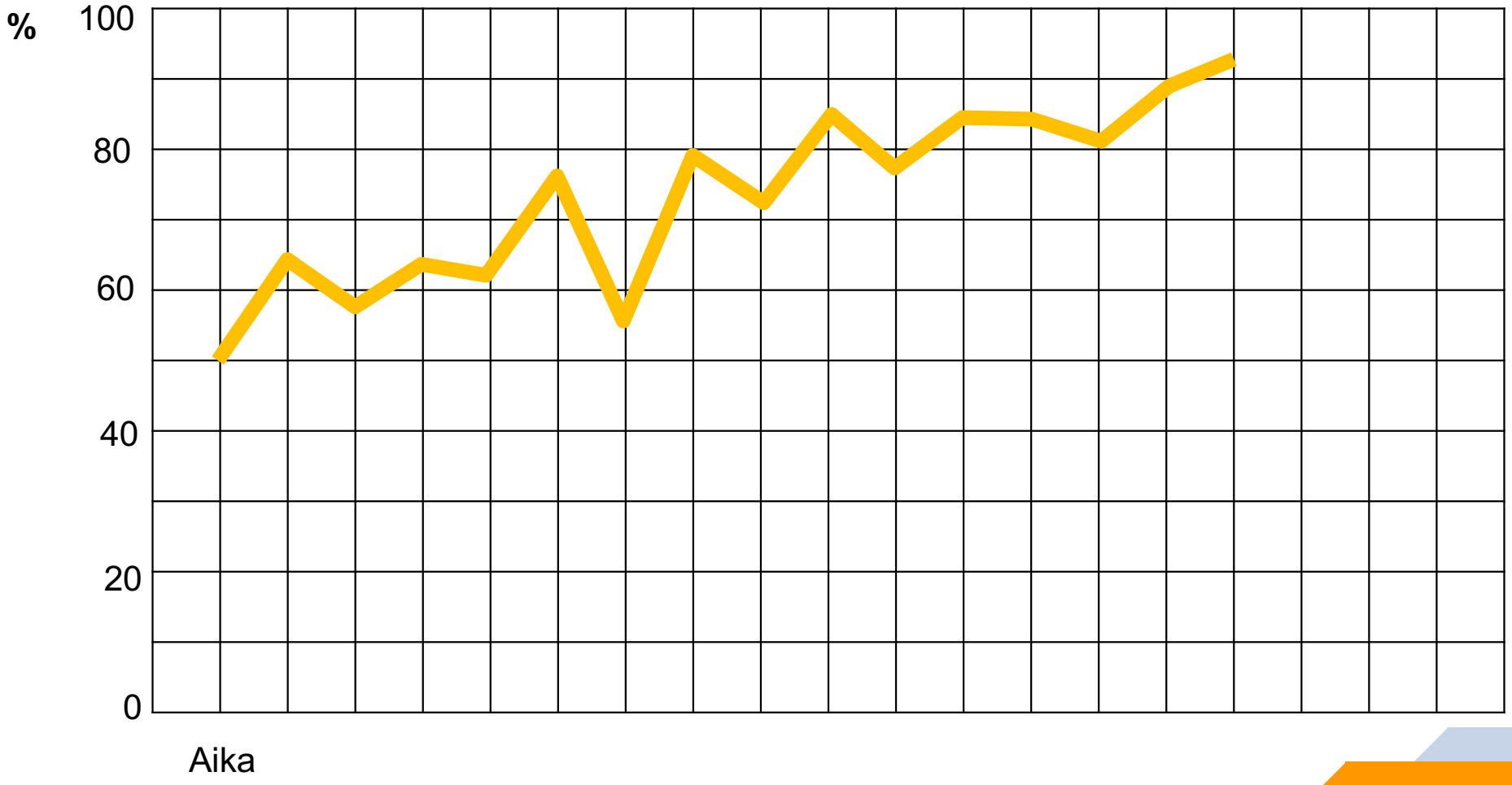

YHTEYSTIEDOT JA TUKI

- Juha Salminen
  - 050 512 44563
  - juha.salminen@salmicon.fi
- Salmicon Oy
  - www.salmicon.fi